

षड्दर्शन तत्त्व प्रबोधिका

क्रम अंकः	दर्शनं ⇨ विषयः ⇩	मीमांसा	वेदान्त	न्याय	वैशेषिक	सांख्य	योग
१	प्रवक्ता	जैमिनिः	व्यासः	गौतमः	कणादः	कपिलः	पतंजलिः
२	जगत्	स्वरूपतोऽनाद्यनन्तः प्रवाहरूपः संयोगवियोगवान्	ब्रह्मविवर्त नामरूपकर्मात्मको मायापरिणामः	परमाण्वारब्धः आकृतिविशेषः	न्यायवत्	त्रयोविंशतितत्त्वात्मकप्र कृति परिणामः	सांख्यवत्
३	जगत्कारणं	जीवादृष्टः परमाणवश्च	अभिन्ननिमित्तोपादानेश् वरः	परमाणूपदानं ईश्वरादिनव च	परमाणूपदानं ईश्वररहिताष्ट, न्यायवद्वा	त्रिगुणात्मक प्रकृतिः	सांख्यवत् ईश्वरश्च
४	ईश्वरः	नास्ति	मायाविशिष्टः चेतनः	नित्येच्छाप्रयत्न- ज्ञानगुणवान्विभुः कर्ता	नास्ति, न्यायवद्वा	नास्ति	क्लेशकर्मविपाकाशये द्धःपुरुषविशेषः
५	जीवः	जडचेतनात्मको विभुर्नाना कर्ता भोक्ता च	अविद्याविशिष्टश्चेतनः	ज्ञानादि १४ गुणवान् जडः कर्ता भोक्ता विभुर्नाना	न्यायवत्	असंगश्चेतनो विभुर्नाना भोक्तैव	सांख्यवत् कर्ता च
६	बन्धहेतुः	काम्यनिषिद्धकर्म	अध्यासः	अज्ञानं	अज्ञानं	अविवेकः	अविवेकः
७	बन्धः	नरकादिदुःखं	अविद्यातत्कार्यं	२१ दुःखं १*	२१ दुःखं	३ विधदुःखं २*	अविद्यादिपंचक्लेशाः
८	मोक्षः	स्वर्गप्राप्तिः	स्वरूपप्राप्तिरविद्या निवृत्तिर्वा	२१ दुःखध्वंसः	न्यायवत्	३ विधदुःखध्वंसः	अविद्यानिवृत्तिपूर्वक स्वरूपस्थितिः
९	मोक्षसाधनं	वेदविहितनित्य- नैमित्तिककर्म	जीवब्रह्मैक्यज्ञान	ईश्वरभेदविशिष्ट स्वात्मज्ञान	न्यायवत्	प्रकृतिपुरुषविवेकः	विवेकविशिष्ट निर्विकल्पसमाधिः
१०	अधिकारी	कर्मफलेप्सुः	साधनचतुष्टयसंपन्न	दुःखजिहासुः	न्यायवत्	विरक्तः	विक्षिप्तादिचित्तक
११	प्रधानकाण्डः	कर्मकाण्डः	ज्ञानकाण्डः	ज्ञानकाण्डः	ज्ञानकाण्डः	ज्ञानकाण्डः	उपासनाकाण्डः
१२	कार्यवादः प्रथम	आरम्भवाद	विवर्तवादः	आरम्भवादः	आरम्भवादः	परिणामवादः	परिणामवादः

१३	कार्यवादःद्वितीय	असत्कार्य	अनिर्वचनीयकार्य	असत्कार्य	असत्कार्य	सत्कार्य	सत्कार्य
१४ १५	आत्मपरिमाणं जीवात्मसंख्या	विभु नाना	विभु एकोऽनेको वा	विभु नाना	विभु नाना	विभु नाना	विभु नाना
१६	प्रमाणं ४*	षट् पंच वा ५-६	षट् ६	चत्वारि ४	द्वे २	त्रीणि	त्रीणि
१७	ख्यातिः	अख्याति	अनिर्वचनीय	अन्यथा	अन्यथा	अन्यथा	अन्यथा
१८	सत्ता	जीवजगतोः पारमार्थिकसत्ता	ब्रह्मणो पारमार्थिक अन्येषां प्रातिभासिकः	मीमांसावत्	मीमांसावत्	मीमांसावत्	मीमांसावत्
१९	उपयोगः (वेदान्तदृष्ट्या)	चित्तशुद्धिः	मोक्षः	मननं	मननं	त्वंपदार्थशुद्धिः	चित्तैकाग्र्यं
२०	भाष्यकारः	शबरमुनिः	शंकराचार्यादिः	वात्स्यायनः	प्रशस्तपादः	गौड़पादाचार्यः प्रसंख्यानाचार्यश्च	व्यासः

- *१. १-६ = ६ विषय (शब्द, स्पर्श, रूप, रस, गन्ध, इच्छादि), + ७-१२ = ६ ज्ञान (श्रावण, त्वाच चाक्षुष, रासन, घ्राणज, मानसं)
+ १३-१८ = ६ इन्द्रियाणि (श्रोत्र, त्वक्, चक्षुः, रसन, घ्राण, मनश्च) + १९ शरीरं, + २० सुखं + २१ दुःखं च।
- *२. आधिदैविक, आधिभौतिक, आध्यात्मिकं च।
- *३. अविद्या, अस्मिता, राग, द्वेष, अभिनिवेशश्च पंच क्लेशाः।
- *४. प्रत्याक्षानुमाने द्वे, शब्दं चेति त्रीणि, उपमानं चेति चत्वारि, अर्थापत्तिश्चेति पंच, अनुपलब्धिश्चेति षट्।